

פרשת וַיִּשָּׁב — חומרת איסור הלבנת פנים

בפרשת השבוע מסופר על מעשה יהודה ותמר.

כשנגזר דינה של תמר למות היא אמרה ליהודה: "לְאִישׁ אֲשֶׁר אָלָה לּוֹ, אֲנֹכִי הָרָה!... הֲכֹר נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמָּטָה הָאֵלֶּה!" (לח כה).

מפרש רש"י שתמר לא רצתה לבייש את יהודה ולהגיד במפורש שהיא מעוברת ממנו, ולכן היא שלחה לו מסר מרומז: "לְאִישׁ אֲשֶׁר אָלָה לּוֹ, אֲנֹכִי הָרָה". חשבה תמר: אם יהודה יודה מעצמו – ניצלתי ממיטה; אבל אם הוא לא יודה – מוטב שיוציאו אותי להורג ולא אבייש אותו ברבים. מכאן למדו רבותינו במסכת כתובות (סז:): "נוח לו לאדם שימסור עצמו לתוך כבשן האש, ואל ילבין פני חברו ברבים".

הגמרא שם מספרת על מר עוקבא שהיה לו שכן עני. כל יום היה מר עוקבא מניח כסף בפתח ביתו של העני באופן כזה שהעני לא יראה מי נותן לו. יום אחד החליט העני שהוא חייב לראות מי מביא לו את הכסף, וברגע שהוא שמע רעש ליד הדלת, הוא פתח מייד את הדלת. באותו יום התלוותה אל מר עוקבא אשתו, וכשהם ראו שדלת העני נפתחת, הם ברחו כדי שהעני לא יזהה אותם. העני התחיל לרוץ אחריהם ובמהלך הבריחה מפניו הם הסתתרו בתוך כבשן אש, שרק זמן קצר לפני כן כיבו בו את האש, ורגליו של מר עוקבא נכוו מהקרקעית החמה.

שואלת הגמרא: מדוע התאמצו מר עוקבא ואשתו לברוח ולהסתתר בכבשן?

ותשובת הגמרא: כדי למנוע מאותו עני בושה מפניהם הם העדיפו למסור את נפשם ואף לקבל כוויות, ובלבד שלא לבייש את העני, וכמו שלימדה אותנו תמר.

מעשים אלו של תמר ושל מר עוקבא ואשתו אנחנו צריכים ללמוד עד כמה צריך להקפיד על המעשים ועל הדיבורים שלנו שלא יגרמו בושה לשום אדם מישראל.